

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1512

av Peter Jeppsson m.fl. (S)

Planeringsperspektiv för infrastrukturen i sydöstra Sverige

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att studera förutsättningarna för ett förändrat planeringsperspektiv för infrastrukturinvesteringar i Sverige och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Behovet av satsningar på infrastruktur i sydöstra Sverige är idag stort. Läget är sådant att istället för att främja tillväxt och skapande av jobb begränsar infrastrukturen idag inte bara sydöstra Sveriges möjligheter utan även hela landets möjligheter att utvecklas. Svenska statens transportplanering har under hela efterkrigstiden haft ett västorienterat perspektiv. Inte heller i modern tid har någon anpassning skett mot utvecklingen i österled.

Utvidgningen av EU och tillkommande ekonomier har förändrat kartbilden över sydöstra Sveriges utvecklingspotential. Detta perspektiv måste vävas in i all infrastrukturplanering så att transportplaner för framtiden tydligt visar hur våra starka stråk i transportsystemen, Södra stambanan och stamvägarna, ska samverka med de regionala stråken för att möta utvecklingen som ökade handelsströmmar i södra Östersjöregionen medför. Detta bekräftas också i Trafikverkets rapport Prognoser för arbetet med nationell transportplan 2014-20+25, publikation 2013:056. Där framgår det att godsflödet österut i absoluta tal kan komma att överstiga flödet mot Västeuropa redan 2030.

Enligt OECD riskerar Sverige att bromsa utvecklingen i Östersjöregionen genom att negligera transportplaneringen i sydöstra Sverige. Studien pekar på att Sydöstra Sveriges läge är – eller borde i alla fall vara - en tillgång. De ligger närmare de stora

europiska marknaderna än de nordligare regionerna gör. Ändå gör infrastrukturbegränsningarna att de i vissa avseenden har sämre möjligheter än mer avlägsna regioner att nå dessa marknader och därmed går arbetstillfällena till spillo i regionen.

OECD-rapporten belyser också en region som fått kraftigt förstörade arbetsmarknadsområden, där 1980 var det 22 stycken och ingen av dem korsade länsgränser. 2009 var dessa 15 stycken varav tre överlappade mer än ett län. Det som inte hänger med är just satsningen på infrastruktur.

Till detta ska det läggas att länen i sydost drabbats extra hårt under de senaste årens konjunkturedgång. Sydöstra Sveriges näringsliv är dessutom en stor exportaktör vilket gör möjligheten för transport av gods än mer väsentlig.

Ett flertal andra granskningar visar att underhållet och standarden på de Småländska järnvägarna är sämre än landet i stort. Inom flera områden är det viktigt att staten tar ett helhetsansvar. Det gäller såväl järnväg som hamnar och kombiterminaler. Statens hanterande av regionala flygplatser spelar också en stor roll för regionens utveckling och etablering av företag med arbetstillfällen.

I sydöstra Sverige är idag diskussionen om infrastruktur detsamma som diskussionen om jobb. Dels den om hur man ska kunna ta sig till arbetet i förstörade arbetsmarknadsregionen. Och dels den som handlar om hur nya etableringar ska kunna göras och hur företag kan stanna kvar när det är svårt att ta sig ut i världen. Sett i detta sammanhang menar vi att statens planeringsperspektiv för infrastrukturinvesteringar i större omfattning måste baseras på den utveckling vi ovan beskriver.

Peter Jeppsson (S)

Johanna Haraldsson (S)

Monica Haider (S)

Krister Örnfjäder (S)

Hanna Westerén (S)